

Силабус дисципліни

Психологія конфліктів та медіація

Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси»

Рік навчання: II Семестр: III

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник

III

к.ю.н., доцент Яремко Оксана Михайлівна

Контактна інформація

yaremko_oksana@ukr.net +380673588034

Опис дисципліни

Дисципліна “Психологія конфліктів та медіація” спрямована на отримання здобувачами вищої освіти необхідного обсягу знань з психології конфліктів (сутність, природа, ознаки, функції, види, типи, спрямованість і межі поширення конфліктів; причини виникнення і розвитку конфліктів; моделі поведінки у конфлікті, правила організації безконфліктної взаємодії, урегулювання та вирішення конфліктів; стратегії, тактики, технологій розв’язання конфліктів тощо) та медіації (сутність, природу, ознаки принципи, види і моделі медіації; процедура медіації та її учасники тощо), а також набуття ними практичних умінь та навичок щодо врегулювання конфліктів шляхом медіаційних практик.

Структура дисципліни

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
6/6	1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Психологія конфліктів та медіація». 2. Сутність і структура конфлікту. 3. Передумови виникнення та стадії розвитку конфлікту. Змістовий та структурно-функціональний аналіз конфлікту	Вивчити загальну характеристику навчальної дисципліни «Психологія конфліктів та медіація» (завдання, поняття, предмет, методи вивчення, система; роль у формуванні професійної культури; взаємодія з іншими навчальними дисциплінами; джерела). Знати поняття, сутність, ознаки, значення, конфлікту, а також його структуру, види і типи. Знати причини виникнення конфліктів, динаміку і умови протікання, стадії розвитку конфлікту, а також його межі, функції конфлікту, види, деструктивні наслідки.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
6/6	4. Стратегії, тактики та стилі поведінки учасників конфлікту. Психологічні методики подолання негативних емоцій у конфлікті. 5. Сутність, правила та способи розв’язання і врегулювання конфліктів. 6. Сутність	Оволодіти стратегіями управління конфліктом, способами розв’язання і регулювання конфліктів, тактиками вирішення конфліктних суперечностей, стилями завершення конфліктів. Знати сутність, правила та способи розв’язання і врегулювання конфліктів. Знати сутність профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування

	профілактики та передумови успішності запобігання конфліктам		
6/6	7. Теорія медіації 8. Учасники медіації 9. Майстерність медіатора	Знати поняття, природу, ознаки, передумови та компоненти медіації, сфери застосування та переваги медіації, принципи медіації, види медіації, моделі медіації. Розуміти зміст права на медіацію, хто є сторонами медіації: правові умови участі сторін у медіації, їх правовий статус. Знати вимоги для набуття професії медіатора, вимоги професійних організацій щодо акредитації медіаторів, компетентності медіатора, техніки медіатора.	Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
6/6	10. Медіаційна процедура. 11. Особливості медіації в окремих сферах відносин.	Знати загальну характеристику медіаційної процедури, премедіації, критерії медіабельності спорів, підготовки до медіаційних переговорів, а також стадії медіації. Вивчити особливості медіації в окремих сферах відносин (в трудових, сімейних, освітніх, тощо).	Тестування, проблемні питання, кейси

Літературні джерела

1. Ачкасова Л.М., Водолажська Т.О., Бекетов Ю.О. Управління конфліктами на підприємстві. Економіка транспортного комплексу. 2022. № 40. URL: <https://doi.org/10.30977/ETK.2225-2304.2022.40.22>.
2. Бондаренко Л. О., Прокодянич С. С. Психологічні засади медіації як посередництва у вирішенні конфліктів. Особистість, суспільство, війна : тези доп. учасників міжнар. психолог. форуму (м. Харків, Україна, 26 квіт. 2024 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. правових наук України. Харків : ХНУВС, 2024. С. 50-53.
3. Вайнагій М. В. Теоретико-правові проблеми переговорного процесу: автореф. дис. канд. юрид. наук. Київ. 2021, 19 с.
4. Галіян І. М. Медіація та консиліація як примирні процедури внутрішнього корпоративного конфлікту. *Часопис Київського університету права*. 2020. №3. С. 201-203.
5. Дмитренко А. А., Мазур М. Р. Особливості медіації у кримінальному провадженні України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2021. С. 273-277.
6. Дутко А., Нагірняк О. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Юридичні науки"*. 2020. Т. 7. № 1. С. 148-152.
7. Зцілення ран конфлікту. Медіація може допомогти - Київ: Вид-во РАЦІО, 2024. 344 с.
8. Колесник Т., Собітнюк Т. Управління конфліктами в колективі як елемент іміджу підприємства. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. № 6(20). С. 128–137.
9. Кацьора О.В., Новосад К.Я. Врегулювання конфліктів та медіація: методичні рекомендації до курсу. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 55 с.
10. Конфліктологія та медіація: навчальний посібник / В. І. Докаш. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ — 2000», 2021. 249 с.
11. Лапкін А. В. Участь прокурора в кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/viewFile/62776/58260>
12. Медіація у відновному правосудді за участю неповнолітніх: навчальний посібник / Н. Крестовська, К. Стрик, І. Федорич за аг. ред.. О. Калашник. Київ: 2024. 142 с.
13. Медіація. UA: нові підходи та інструменти менеджменту конфліктів у сучасних умовах. Колективна монографія партнерів проекту Erasmus+ Медіація: Навчання та трансформація суспільства. MEDIATS 599010-EPP-1- 2018-1-NL-EPPKA2-SVNE-JP / за ред. О.А. Седашової, О.М. Карпової. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2022. 187 с.
14. Мекшун Л. Роль керівника колективу працівників в прогнозуванні і попередженні

конфліктів в умовах пандемії коронавірусу. Науковий вісник Полісся. 2022. № 1(22), С. 150–160.

15. Психологія конфлікту. Навч. посібник. Реком. МОН України. «Долинська Л. В., Матяш- Заяц Л. П.», 2023 р. 304 с.

16. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація: підручник для підготовки професійного переговорника. Дніпро ТОВ «Дріант», видання 2-е перероблене, 2021. 344 с.

17. Романадзе Л. Про медіацію та українське законодавство. URL: <http://law.ucu.edu.ua/malymy-kroamy-doyevropy-luyiza-romanadze-pro-te-yak-mediatsiya-spryuayenablyzhennyu-ukrayinskogo-ta-yevropejskogo-zakonodavstva/>

18. Романадзе Л. Д. Врегулювання спору за участю судді та інші процесуальні новели: вплив на розвиток медіації. URL: <http://mediation.ua/wp-content/uploads/2017/05/Stattyapro-Mediatsiyu-v-proektah-protseksodeksiv-2.pdf>

19. Сингаївська І., Лукаш Ю. Психологічна допомога при вирішенні подружніх конфліктів. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №1 (61). С. 251–257.

20. Сорока О., Близнюк О. Управління конфліктними ситуаціями в сучасних організаціях. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-139>.

21. Чанишева Г. І. Соціальний діалог: навч.-метод. посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 81 с.

22. Яремко О. М. Право на медіацію як соціальну послугу: проблеми реалізації в територіальних громадах України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*, 2023. № 78. Ч. 2. С. 419-424.

23. Яремко О. М. Транскордонна сімейна медіація: досвід іноземних держав і України. *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, ЗУНУ, 19-20 квітня 2024 р.)*. Тернопіль, 2024. С. 138-140.

24. Яремко О. М., Шафранський В. В. Інформування про медіацію як повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 4. С. 199-205.

25. Яремко О. М., Гірняк Г. С. Медіація як базова соціальна послуга: повноваження органів місцевого самоврядування. *Галицькі студії*. Юридичні науки. 2024. № 6. С. 43-49.

26. Яремко О., Фаградян Г. Психологічні аспекти переговорів як професійної діяльності. *Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 3-4 листопада 2023 р.)*. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 337-338.

27. Rafferty Judith. *Neuroscience, Psychology and Conflict Management*. First published in 2024 by James Cook University, 2024. 238 p.

28. Suzzette A. Harriott. *Comprehensive Approaches to Conflict Resolution*. IGI Global (August 28, 2024). 536 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах	20 тестів по 5 балів за кожен тест	Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах	20 тестів по 5 балів за кожен тест	Оцінка визначається як середнє арифметичне за виконання завдань під час тренінгу	Оцінка за виконання завдання для самостійної роботи

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом